

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA-4100-02-01/2010

Nr ewid.119/2010/P/O9/182/LWA

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 05
- Naczelny Sąd Administracyjny

Warszawa maj 2010 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwany i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 05
Naczelny Sąd Administracyjny**

Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie

Mieczysław Kosmański

Zatwierdzam:

Marek Zająkała

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1 Cel i zakres kontroli.....	4
1.2 Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
2.1 Ocena ogólna.....	6
2.2 Sprawozdawczość.....	6
2.3 Uwagi i wnioski.....	7
3. Ważniejsze wyniki kontroli	8
3.1 Księgi rachunkowe.....	8
3.2 Dochody budżetowe	8
3.3 Wydatki budżetowe	9
3.3.1 Wydatki bieżące jednostek budżetowych.....	11
3.3.2 Wydatki majątkowe.....	12
3.4 Wydatki w układzie zadaniowym.....	14
3.5 Inne ustalenia kontroli.....	15
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	16
Protokół.....	16
Wystąpienie pokontrolne	16

ZAŁĄCZNIKI

1. Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, w okresie od 12 lutego do 2 kwietnia 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, kontrolę *Wykonania budżetu państwa 2009 r. w części 05 - Naczelnny Sąd Administracyjny*. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009 części 05 Naczelnny Sąd Administracyjny².

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴. W związku z tym, że NSA w latach ubiegłych otrzymywał pozytywne oceny wykonania budżetu państwa i pozytywną opinię o poprawności ewidencji finansowo–księgowej w NSA ograniczono liczbę badań kontrolnych, w tym ograniczono liczebność próby badanej w celu sprawdzenia poprawności sporządzania sprawozdań budżetowych i wydatkowania środków budżetowych na wybrany rodzaj zadań.

1.2 Uwarunkowania prawne i organizacyjne

W 2009 r. Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, jako dysponentowi głównemu części 05 (będącemu równocześnie dysponentem trzeciego stopnia), podlegało 16 wojewódzkich sądów administracyjnych – dysponentów trzeciego stopnia (zwanych dalej „WSA”). W ramach realizacji budżetu państwa w części 05 przez dysponentów III stopnia, szczegółową kontrolą objęto Naczelnny Sąd Administracyjny (zwany dalej „NSA”).

Zgodnie z art. 14 § 2 *ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych*⁵, Prezesowi NSA przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych w zakresie wykonywania budżetu sądów administracyjnych.

Projekt dochodów i wydatków w części 05 - Naczelnny Sąd Administracyjny obejmował także dochody i wydatki wojewódzkich sądów administracyjnych. Został on ustalo-

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz.U. Nr 128, poz.1057).

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf.

⁵ Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.

ny przez Prezesa NSA i włączony do projektu budżetu państwa, zgodnie z art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 o finansach publicznych⁶.

Plan finansowy części 05 - Naczelny Sąd Administracyjny, został określony w ustawie budżetowej na rok 2009 na kwotę 360 378 tys. zł, co stanowiło 0,12 % planowanych wydatków budżetu państwa ogółem. Dochody w ww. planie finansowym określone zostały na kwotę 25 800 tys. zł, tj. 0,0094% planowanych dochodów budżetu państwa ogółem.

Gospodarka finansowa części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny, podlegała rygorom wynikającym z ustawy o finansach publicznych, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. -Prawo zamówień publicznych⁷ i ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ oraz innych aktów prawnych określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych. W 2009 r. w NSA nie funkcjonowało gospodarstwo pomocnicze ani zakład budżetowy.

W ramach jednej funkcji państwa „Działalność państwa na rzecz zapewnienia zasady sprawiedliwości” (funkcja nr 18)⁹ w 2009 r. NSA (dysponent główny) realizował dwa zadania:

- „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości”,
- „Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informatycznego”

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów projektu ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz.U. Nr 87, poz. 537)

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1 Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

NSA prawidłowo pobierał i ewidencjonował dochody budżetu państwa. W ocenie NIK wydatki były legalne, celowe i gospodarne, a zbadane inwestycje zrealizowane prawidłowo.

W toku kontroli stwierdzono, że Prezes NSA prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, zgodnie z art. 153 ust. 2 i 3 *ustawy o finansach publicznych*. Stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 *ustawy o finansach publicznych* oraz zgodnie z ustalonymi wewnętrznymi procedurami kontroli, prowadzone były systematyczne oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych.

2.2 Sprawozdawczość

Kontrola przenoszenia danych z 85 sprawozdań jednostkowych do rocznych łącznych sprawozdań w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny nie wykazała błędów¹⁰.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli łączne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23),
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z)

prezentują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r. Skontrolowane roczne sprawozdania jednostkowe oraz łączne sprawozdania dysponenta części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-Z, i Rb-N sporządzone zostały w terminach określonych w załączniku Nr 37 do *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej*¹¹.

¹⁰ Sprawozdania jednostkowe 16 WSA i NSA (jako dysponenta III stopnia), tj. Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N, Rb-Z.

¹¹ Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną NSA jako dysponenta środków budżetowych III stopnia. Jednostkowe sprawozdania NSA za 2009 r.: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-Z, i Rb-N zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz zrealizowanych dochodów oraz wydatków, a także stanu należności i zobowiązań na koniec 2009 roku.

2.3 Uwagi i wnioski

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w tym o charakterze systemowym, a stwierdzone uchybienie nie miało wpływu na prawidłowe wykonanie budżetu państwa.

Uwagi NIK dotyczą faktury z dnia 20 października 2009 r. (data sprzedaży: 20 października 2009 r.), na kwotę 5 714,34 zł, która została zaksięgowana do listopada, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*. Przedmiotowe uchybienie nie miało wpływu na sprawozdawczość budżetową (bieżącą i roczną), w związku z czym NIK odstąpiła od formułowania wniosku pokontrolnego.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1 Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Naczelnego Sądu Administracyjnego (dysponenta trzeciego stopnia), pomimo zaksięgowania jednego dowodu księgowego na kwotę 5,7 tys. zł do niewłaściwego okresu sprawozdawczego.

Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania losowej próby 40 dowodów księgowych na łączną kwotę 13 311,2 tys. zł. Doboru próby dokonano metodą monetarną (MUS)¹². W próbie objętej badaniem nie stwierdzono nieprawidłowości wpływających na wiarygodność ksiąg rachunkowych oraz sprawozdawczość bieżącą i roczną.

3.2 Dochody budżetowe

Dochody zrealizowane w części 05 - Naczelnny Sąd Administracyjny w 2009 r. wyniosły 28 336,6 tys. zł, co stanowiło 109,8 % kwoty zaplanowanej i 84,5 % dochodów 2008 r. Przekroczenie prognozy dochodów spowodowane zostało wyższym wpływem z opłat sądowych oraz ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (stanowią one wartości trudno przewidywalne, nie dające się ująć w ścisłe procedury planistyczne). Trzecią pozycją dochodów mającą wpływ na przekroczenie prognozowanej kwoty były kary i grzywny, których wystąpienia oraz wysokości nie można przewidzieć na etapie planowania dochodów.

Podstawową przyczyną mniejszego wykonania dochodów w roku 2009 w porównaniu z 2008 r. było naliczenie i wyegzekwowanie w 2008 r. kary umownej w kwocie 5.593 tys. zł. Kara została naliczona wykonawcy w związku z opóźnieniem w realizacji budowy nowej siedziby NSA w Warszawie.

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do *Informacji*.

Naczelnny Sąd Administracyjny, jako dysponent III stopnia, zrealizował w 2009 r. dochody w wysokości 1 973,8 tys. zł, co stanowiło 6,9 % dochodów ogółem w części 05.

¹² MUS (Monetary Unit Sampling) – metoda doboru próby, w której prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

W wyniku kontroli dochodów zrealizowanych przez NSA, jako dysponenta III stopnia, w wysokości 252,1 tys. zł (0,88 % dochodów zrealizowanych w części 05) **Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dochody budżetowe były prawidłowo naliczane oraz rzetelnie pobierane i ewidencjonowane.**

Na koniec 2009 r. w NSA (dysponent III stopnia) wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w wysokości 502 554,4 zł, w tym zaległości - 499 865,7 zł. Zaległości netto za 2008 r. wyniosły 3 289,47 zł, tj. 0,65 % zaległości na koniec 2009 r. Wzrost zaległości na koniec 2009 r. wynikał z naliczonego odszkodowania z tytułu poniesionej przez NSA szkody za nienależyte wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej wykonawczej na nowy budynek NSA w kwocie 436 304,4 zł. Pozostała zaległość w kwocie 10 913,1 zł dotyczyła braku zapłaty należnego czynszu za lokal mieszkalny. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż w NSA podejmowane były prawidłowe i systematyczne działania (wezwania do zapłaty, złożenie pozwu, zawiadomienie Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa o potrzebie wszczęcia postępowania sądowego) w celu wyegzekwowania powyższych zaległości.

W Naczelnym Sądzie Administracyjnym (dysponent III stopnia) nie wystąpiły należności przedawnione, umorzone, rozłożone na raty bądź odroczone.

3.3 Wydatki budżetowe

Wydatki w części 05 wyniosły 345 945,8 tys. zł, co stanowiło 98,6 % planu po zmianach (350 951,0 tys. zł) oraz 112,5 % wydatków zrealizowanych w 2008 r. (307 391,3 tys. zł).

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Podstawową przyczyną niewielkiego odchylenia łącznych wydatków od planowanych wielkości (o 1,4 %), był wpływ w 2010 r. faktur za zadania wykonane w 2009 r. oraz ograniczenie poziomu wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010), które wykonano w kwocie 109 397,7 tys. zł, tj. 98,5 % planu po zmianach (111 062,0 tys. zł). Było to spowodowane finansowanymi przez ZUS urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi oraz długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi.

Na zwiększenie wydatków w 2009 r. w porównaniu do roku poprzedniego (o 12,5 %) przede wszystkim miał wpływ wzrost wynagrodzeń oraz niepełne wykonanie planowanych wydatków majątkowych w 2008 r.

W strukturze wydatków zrealizowanych w 2009 r. w części 05, największy udział miały wydatki w dziale 751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rozdziale 75102 - Naczelne organy sądownictwa, które zostały zrealizowane w kwocie 331 572,0 tys. zł (95,8 % wydatków ogółem).

Największe wydatki w części 05 poniesiono na wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości 109 397,7 tys. zł (31,6 % wydatków ogółem), na wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów (28,3 % wydatków ogółem). Wydatki majątkowe w części 05 wyniosły 29 870,7 tys. zł, tj. 8,6 % wydatków ogółem w części 05.

Ministerstwo Finansów w 2009 r. przekazało Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu, jako dysponentowi głównemu części 05 kwotę w wysokości 346 435,1 tys. zł, z której wykorzystano 345 945,8 tys. zł, w tym poszczególne WSA – 268 081,5 tys. zł, NSA (dysponent III stopnia) – 77 864,3 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe w wysokości 489,3 tys. zł zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w dniach 4 i 8 stycznia 2010 r., stosownie do postanowień § 14 ust. 5 pkt 2 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*¹³.

Naczelny Sąd Administracyjny, jako dysponent główny części 05, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, rzetelnie gospodarował środkami pieniężnymi, przeznaczonymi na finansowanie potrzeb dysponentów niższego stopnia, tj. WSA i NSA (dysponent III stopnia). Dysponent główny dysponował bieżącymi informacjami o potrzebach finansowych poszczególnych sądów, związanych z tzw. „utrzymaniem” (wynagrodzenia i pozostałe wydatki bieżące) oraz przeznaczonych na wydatki majątkowe. Informacje te, przekazywane były m.in. za pomocą Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa „Trezor”. Ponadto przeprowadzono analizę struktury i dynamiki poziomu wydatków pozapłacowych 16 WSA za 9 miesięcy 2009 r. w porównaniu z wykonaniem za 9 miesięcy 2008 r. W jej wyniku przeprowadzono kontrolę w WSA w Poznaniu w zakresie ustalenia czynników wpływających na znaczny wzrost ponoszonych wydatków w stosunku do 2008 r. – nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Zobowiązania w części 05 na koniec 2009 r. wyniosły 3 489,5 tys. zł i były niższe o 22 110,6 tys. zł od kwoty zobowiązań na koniec 2008 r. (25 600,1 tys. zł). Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (nieobciążające planu

¹³ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

finansowego roku 2009) w kwocie 3 206,9 tys. zł. Inne zobowiązania wynikały z wpływu w roku 2010 faktur za zadania i usługi wykonane w 2009 r. Zobowiązania te miały pokrycie w planie finansowym NSA na 2009 r. W NSA w 2009 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o wyeliminowanie przypadków opóźnień oraz niezachowania kolejności wydanych decyzji, przy wprowadzaniu danych do informatycznego systemu obsługi budżetu państwa TREZOR.

Kontrola wykazała, że w 2009 r. decyzje wprowadzane były do systemu TREZOR z zachowaniem kolejności ich wydania i bez zbędnej zwłoki ze strony NSA.

Wydatki NSA, jako dysponenta III stopnia, zostały wykonane w 2009 r. w kwocie 77 864,3 tys. zł, co stanowiło 97,7 % planu po zmianach (79 737,0 tys. zł) i 22,5 % wydatków ogółem w części 05.

W związku z kontrolą, zbadano wydatki w wysokości 253 091,10 tys. zł, co stanowiło 73,1 % wydatków ogółem w części 05.

Dane dotyczące wydatków budżetowych zaprezentowano w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do informacji.

W ocenie NIK, planowanie środków na wydatki było legalne i celowe, a ich wydatkowanie – rzetelne i gospodarne.

3.3.1 Wydatki bieżące jednostek budżetowych.

W 2009 r. w części 05 zrealizowano wydatki bieżące w kwocie 283 648,4 tys. zł, tj. 98,5 % planu po zmianach (287 899,7 tys. zł) i 109,4 % wykonania w 2008 r. (259 317,9 tys. zł). Na wynagrodzenia i pochodne wydatkowano 241 343,6 tys. zł, co stanowiło 98,9 % planu po zmianach (244 138,0 tys. zł) i 109,3 % wykonania w 2008 r. (220 331,0 tys. zł), a na zakup materiałów, usług i świadczeń – 42 304,8 tys. zł, tj. 96,7 % planu po zmianach (43 761,7 tys. zł) i 108,5 % wykonania w 2008 r. (38 986,9 tys. zł). Wzrost wydatków bieżących, w stosunku do 2008 r., wynikał głównie ze wzrostu wynagrodzeń osobowych oraz zwiększenia liczby zatrudnionych sędziów i prokuratorów.

Kwota wykonanych wydatków na wynagrodzenia w części 05, określona w planie finansowym po zmianach, nie została przekroczona. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 221 502,0 tys. zł (64 % wydatków ogółem i 99 % planu po zmianach) i były wyższe

o 20 625 tys. zł (o 10,3 %) w porównaniu do 2008 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego ogółem wyniosło 8 333,41 zł i było wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r. o 799,77 zł (o 10,6 %). Przeciętne wykonanie planu zatrudnienia ogółem w 2009 r. przez dysponenta części 05, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 2 215 etatów, tj. o 39 etatów mniej niż zaplanowano (98,3 % planu po zmianach). Przeciętne wykonanie zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń wyniosło 684 etatów, tj. 95,1 % limitu określonego w ustawie budżetowej na rok 2009 (719 etatów), a na koniec 2009 r. wyniosło 687 etatów (95,5 % limitu).

Podstawową przyczyną niższego od zaplanowanego w 2009 r. przeciętnego wykonania planu zatrudnienia była długotrwała procedura kwalifikacyjna na stanowiska sędziowskie, związana z podejmowaniem decyzji przez organy sądowe oraz inne konstytucyjne organy państwa.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Naczelnego Sądu Administracyjnego, podjęte w celu pełniejszego wykonania planu zatrudnienia, w wyniku których stan zatrudnienia ogółem w części 05 na koniec 2009 r. wyniósł 2 247 etatów, tj. 99,7 % planu.

Stwierdzono, że zbadane wydatki NSA, jako dysponenta III stopnia, poniesione na zakup towarów, usług i świadczeń w wysokości ogółem 1 718,4 tys. zł (13,6 % wydatków poniesionych z tego tytułu w 2009 r.), były celowe i uzasadnione. Wiązały się one bezpośrednio z funkcjonowaniem Sądu i służyły realizacji podstawowego zadania NSA, tj. sprawowania wymiaru sprawiedliwości, w tym utrzymania sprawności orzeczniczej.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do Informacji.

3.3.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Naczelnego Sądu Wojewódzkiego oraz Wojewódzkich Sądów Administracyjnych wyniosły 29 870,7 tys. zł, tj. 99,2 % planu po zmianach (30 113,0 tys. zł) oraz 137,63 % wykonania w 2008 r. (21 702,1 tys. zł). Wydatki majątkowe stanowiły 8,6 % wydatków ogółem w części 05. Największe środki w kwocie 28 902,2 tys. zł, wydatkowano w dziale 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rozdziale 75102 - Naczelne organy sądownictwa, § 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

Wzrost wydatków majątkowych, w stosunku do 2008 r., spowodowany był płatnościami związanymi z zakończeniem budowy i koniecznością rozliczenia kosztów nowego budynku NSA przy ul. Boduena w Warszawie. Protokół zdawczo-odbiorczy budynku sporządzony został w grudniu 2008 r. Nie dokonano jednak zapłaty w 2008 r., ponieważ budynek zawierał szereg usterek (mimo stwierdzonych usterek możliwe było użytkowanie budynku). Dla należytego zabezpieczenia interesów NSA wstrzymano ostatnie wypłaty wykonawcy. Ostateczna zapłata miała, zgodnie z umową, nastąpić po usunięciu wszystkich usterek, tj. w 2009 r. NSA złożył stosowny wniosek do Ministra Finansów o ujęcie kwoty 12 786,7 tys. zł (kwota niezbędna dla zakończenia procesu inwestycyjnego całego zadania) w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego*¹⁴. Wniosek ten nie został jednak uwzględniony. Z tytułu nieterminowej realizacji umowy NSA naliczył i wyegzekwował od wykonawcy kary umowne w kwocie 5 593 tys. zł. By uzyskać w 2009 r. środki niezbędne na zapłatę wynagrodzenia wykonawcom NSA, jako dysponent główny, w styczniu 2009 r. zmienił plan wydatków inwestycyjnych (w ramach zaplanowanych środków), ograniczając wydatki na trzy zadania oraz rezygnując z jednego zadania inwestycyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przypadków nierzetelnego planowania wydatków majątkowych w 2009 r. Wydatki majątkowe w części 05 realizowane były na podstawie opracowanego w NSA planu rzeczowo-finansowego. Największą inwestycją realizowaną przez sądy wojewódzkie, było zadanie „Rozbudowa siedziby WSA w Poznaniu przy ul. Ratajczaka 14”, na realizację którego w 2009 r. poniesiono wydatek w wysokości 11 961,9 tys. zł za wykonanie dokumentacji projektowej, pełnienie nadzoru inwestorskiego oraz wykonanie części robót budowlanych, tj. wykonano 100 % planu.

Realizacja badanych zadań inwestycyjnych przez NSA, jako dysponenta III stopnia, przebiegała prawidłowo. W 2009 r. na sfinansowanie tych zadań przeznaczono łącznie 11 435,2 tys. zł (39,6 % wydatków na zadania inwestycyjne w części 05).

Zadanie inwestycyjne p.t. „Budowa siedziby Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie ul. Boduena 3/5”, realizowane w latach 2004 – 2009, zostało zakończone oraz rozliczone zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 18 stycznia 2006 r. Za wykonane i odebrane w grudniu 2008 r. roboty budowlane o wartości 9 321,8 tys. zł, NSA zapłacił w 2009 r. wykonawcy kwotę 9 098,1 tys. zł oraz naliczył kary umowne z tytułu opóźnienia

¹⁴ Dz. U. Nr 224, poz. 1478

w usunięciu usterek - w kwocie 223,7 tys. zł, którą przekazał na rachunek dochodów budżetowych.

Za dostawę, montaż, ustawienie oraz zainstalowanie w miejscu przeznaczenia mebli i urządzeń jako pierwszego wyposażenia nowej siedziby NSA zapłacono w 2009 r. ogółem 2 275,7 tys. zł (w 2008 r. – 2 600,3 tys. zł).

Nowy budynek NSA został zaliczony w grudniu 2009 r. do środków trwałych zgodnie z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie KŚT*¹⁵. Efektem rzeczowym analizowanej inwestycji było uzyskanie dla NSA należnego zabezpieczenia lokalowego (14,5 tys. m² powierzchni całkowitej wraz z wyposażeniem) dla pełnej realizacji zadań statutowych.

Program drugiej, badanej inwestycji p.t.: „Zmiana organizacji ruchu kabin dźwigów w budynku NSA przy ul. G.P. Boduena 3/5 w Warszawie”, zawierał wszystkie elementy określone w § 6 ust. 1 pkt. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa*¹⁶. Wykonawca inwestycji został wyłoniony zgodnie z procedurą określoną w zarządzeniu Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego¹⁷. Efektem rzeczowym tej inwestycji było obniżenie kosztów eksploatacji kabin dźwigowych.

Przedmiotowa inwestycja, której koszt wyniósł 61,4 tys. zł brutto (50,4 tys. zł netto), została zakończona i rozliczona zgodnie ze zleceniem z dnia 30 października 2009 r.

3.4 Wydatki w układzie zadaniowym

Naczelny Sąd Administracyjny w 2009 r. realizował budżet zadaniowy, którego projekt został sporządzony zgodnie ze wzorem określonym w obowiązujących na ten okres formularzach BZ-1, BZ-2 i BZ-3, w szczególności: funkcja, zadanie i podzadanie. Projekt ten określał 2 zadania, którym przypisano ogółem 5 podzadań, realizowanych przez NSA w ramach 18 funkcji państwa „Działalność państwa na rzecz zapewnienia zasady sprawiedliwości”.

Badane podzadanie „Utrzymanie sprawności orzeczniczej przez sądy I instancji” (realizowane w ramach zadania - „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości”), odzwiercie-

¹⁵ Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.

¹⁶ Dz. U. Nr 120, poz. 831

¹⁷ Zarządzenie nr 2 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie wydatkowania środków publicznych oraz trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych przez Naczelnego Sąd Administracyjny.

dlało priorytety działalności NSA oraz zostało przypisane do właściwej funkcji państwa (nr 18). Na sfinansowanie realizacji analizowanego podzadania przewidziana została kwota w wysokości 352 260 tys. zł¹⁸, stanowiąca 93,6 % wszystkich planowanych środków dla NSA w 2009 r. (376 149 tys. zł), z przeznaczeniem na wszystkie działania związane z bieżącym utrzymaniem i funkcjonowaniem Sądu (z wyjątkiem działalności informatyzacyjnej). Dla ww. podzadania został określony cel „Zapewnienie obywatelom prawa do sądu” oraz miernik pn. „ilość spraw oczekujących na rozpoznanie w I instancji” (zgodnie z pkt. 74 załącznika nr 63 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2009*¹⁹). Ustalono, że planowana wartość ww. miernika („poniżej 24 tys.” spraw oczekujących), została w 2009 r. osiągnięta (17 717 spraw pozostałych do rozpoznania na następny rok).

3.5 Inne ustalenia kontroli

W 2009 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny nie wystąpiły wydatki ze środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

Dysponent główny sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu w części 05 - Naczelny Sąd Administracyjny, stosownie do przepisów art. 153 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*. W 2009 r. dokonywano okresowych ocen wykonania budżetu oraz przeprowadzono 17 kontroli w zakresie m.in. wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków oraz prawidłowości i terminowości pobierania dochodów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie zadań audytu wewnętrznego. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym zrealizowano 5 zaplanowanych zadań audytowych w zakresie: poprawności sprawozdań finansowych, zarządzania zbiorami bibliotecznymi, procedur udzielania zamówień publicznych, funkcjonowania systemu przeciwpożarowego oraz systemu dostępu do gmachu NSA dla pracowników, interesantów i gości.

¹⁸ Wykonanie 326 105 tys. zł.

¹⁹ Dz. U. Nr 87, poz. 537

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli podpisano bez zastrzeżeń w dniu 9 kwietnia 2010 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 22 kwietnia 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała wniosków pokontrolnych.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008r.	2009 r.		5:3	5:4
			Według ustawy budżetowej*	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem	33 526,8	25 800,0	28 336,6	84,5	109,8
1.	751 Urzędy naczelných orga- nów władzy państwowej, kon- troli i ochrony prawa oraz sądownictwa	33 526,8	25 800,0	28 336,6	84,5	109,8
1.1.	75102 Naczelne organy są- downictwa	33 526,8	25 800,0	28 336,6	84,5	109,8
1.1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	20,8	-	13,5	64,9	-
1.1.2.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyj- nych	5 848,9	-	438,5	7,5	-
1.1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	22 566,0	21 293,0	21 923,8	97,2	103,0
1.1.4.	§ 0700 Wpływy ze spłat opro- centowanych pożyczek udzie- lonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	4 547,6	3 525,0	4 315,1	94,9	122,4
1.1.5.	§ 0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników mająt- kowych Skarbu Państwa, jed- nostek samorządu terytorialne- go	209,5	201,0	279,7	133,5	139,2
1.1.6.	§ 0830 Wpływy z usług	246,1	110,0	325,7	132,3	296,1
1.1.7.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2,0	20,0	28,0	1400,0	140,0
1.1.8.	§ 0920 Pozostałe odsetki	0,2	600,0	811,8	405900,0	135,3
1.1.9.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	85,7	51,0	200,3	233,7	392,7
1.1.10.	§ 1510 Różnice kursowe	-	-	0,2	-	-

* Ustawa budżetowa z 9 stycznia 2009 r.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie**	Według ustawy budżetowej*	Budżet po zmianach	Wykonanie**			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem w tym:	307 391,3	360 378	350 951,0	345 945,8	112,5	96,0	98,6
1.	751 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	296 064,9	344 909	336 179,0	331 572,0	112,0	96,1	98,6
1.1.	75102 Naczelne organy sądownictwa	296 064,9	344 909	336 179,0	331 572,0	112,0	96,1	98,6
1.1.1	§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	166,4	327	340,9	322,8	194,0	98,7	94,7
1.1.2	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	0	3	0	0	-	-	-
1.1.3	§ 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	1,4	2	2,0	1,4	100,0	70,0	70,0
1.1.4	§ 3110 Świadczenia społeczne	11,9	16	10,5	10,4	87,4	65,0	99,0
1.1.5	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	104 446,5	116 683	111 062,0	109 397,7	104,7	93,8	98,5
1.1.6	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	83 181,8	102 993	98 411,0	97 934,2	117,7	95,1	99,5
1.1.7	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 248,5	15 236	14 178,0	14 170,5	107,0	93,0	99,9
1.1.8	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	16 618,7	18 520	17 663,0	17 147,7	103,2	92,6	97,1
1.1.9	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	2 835,5	3 011	2 824,0	2 693,5	95,0	89,5	95,4
1.1.10	§ 4140 Wpłaty na PFRON	1 192,0	1 271	1 274,0	1 232,0	103,4	96,9	96,7
1.1.11	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	1 366,0	1 442	1 401,0	1 361,5	99,7	94,4	97,2
1.1.12	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	7 003,6	5 874	7 030,2	6 895,1	98,5	117,4	98,1
1.1.13	§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	677,5	746	713,3	682,8	100,8	91,5	95,7
1.1.14	§ 4260 Zakup energii	3 931,6	6 498	6 042,7	5 686,4	144,6	87,5	94,1
1.1.15	§ 4270 Zakup usług remontowych	2 438,7	4 146	3 983,0	3 887,5	159,4	93,8	97,6
1.1.16	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	199,6	264	245,9	225,0	112,7	85,2	91,5
1.1.17	§ 4300 Zakup usług pozostałych	9 222,3	10 454	11 303,3	11 124,7	120,6	106,4	98,4
1.1.18	§ 4340 Zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	747,6	90	132,5	131,8	17,6	146,4	99,5
1.1.19	§ 4350 Zakup usług dostępu do internetu	232,2	326	272,7	248,6	107,1	76,3	91,2
1.1.20	§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	255,3	330	283,2	251,3	98,4	76,2	88,7
1.1.21	§ 4370 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1 024,0	1 231	910,8	850,9	83,1	69,1	93,4
1.1.22	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	26,3	27	35,0	24,5	93,2	90,7	70,0
1.1.23	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	31,8	29	13,2	6,2	19,5	21,4	47,0

1.1.24	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	3 174,0	2 427	2 288,0	2 286,8	72,0	94,2	99,9
1.1.25	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	1 259,4	1 662	1 453,4	1 365,5	108,4	82,2	94,0
1.1.26	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	316,4	360	153,6	145,8	46,1	40,5	94,9
1.1.27	§ 4430 Różne opłaty i składki	413,3	555	402,3	385,1	93,2	69,4	95,7
1.1.28	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	2 098,8	2 354	2 354,9	2 339,8	111,5	99,4	99,4
1.1.29	§ 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	9 364,9	6 070	11 825,5	11 775,5	125,7	194,0	99,6
1.1.30	§ 4480 Podatek od nieruchomości	391,3	497	478,1	472,5	120,8	95,1	98,8
1.1.31	§ 4510 Opłaty na rzecz budżetu państwa	0,1	6	5,7	1,7		28,3	29,8
1.1.32	§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	3,7	5	5,0	4,3	116,2	86,0	86,0
1.1.33	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	2,8	4	4,0	3,4	121,4	85,0	85,0
1.1.34	§ 4580 Pozostałe odsetki	7,0	18	22,5	20,3	290,0	112,8	90,2
1.1.35	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	18,0	59	17,9	11,0	61,1	18,6	61,5
1.1.36	§ 4600 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	0	23	10,0	0	-	-	-
1.1.37	§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4 842,8	5 711	5 510,3	5 174,3	106,8	90,6	93,9
1.1.38	§ 4690 Składki do organizacji międzynarodowych., w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w UE	7,3	12	12,0	11,2	153,4	93,3	93,3
1.1.39	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 315,2	1 736	833,5	797,6	60,6	45,9	95,7
1.1.40	§ 4740 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	422,7	518	385,9	370,1	87,6	71,4	95,9
1.1.41	§ 4750 Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	1 865,9	2 157	2 171,2	2 149,9	115,2	99,7	99,0
1.1.42	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	18 370,4	29 462	28 942,8	28 902,2	157,3	98,1	99,9
1.1.43	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	3 331,7	1 754	1 170,2	968,5	29,1	55,2	82,8
1.1.44	4990 Niewłaściwe obciążenie rachunku bieżącego	0	0	0	100,0	-	-	-
2.	753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	11 326,4	15 469	14 772,0	14 373,8	126,9	92,9	97,3
2.1.	75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	11 326,4	15 469	14 772,0	14 373,8	126,9	92,9	97,3
2.1.1	§ 3110 Świadczenia społeczne	11 326,4	14 772	14 772,0	14 373,8	126,9	97,3	97,3
2.1.2	§ 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	0	697	0	0	-	-	-

* Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70**	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Dział 751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa. Rozdział 75102 - Naczelne organy sądownictwa							
1	Ogółem wg statusu zatrudnienia* w tym:	2 222	200 877	7 533,64	2 215	221 502	8 333,41	110,62
1.1	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	1 534	104 106	5 655,48	1 531	108 526	5 907,14	104,45
1.2.	07 – asesorzy i aplikanci sądowi	150	14 270	7 927,78	100	10 816	9 013,33	113,69
1.3.	09 – sędziowie i prokuratorzy	538	82 501	12 778,97	584	102 160	14 577,63	114,08

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane wykazane w statusie 3 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

** Zgodnie z przepisami rozdziału 16 § 30 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia MF w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb- 70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401 – 405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 05 Naczelny Sąd Administracyjny**

Oceny wykonania budżetu części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku²⁰.

Dochody : 28 336,6 tys. zł Wydatki : 345 945,8 tys. zł

Łączna kwota G : 374 282,4 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9242$

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,0757$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena częściowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena częściowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,9242 + 5 \times 0,0757 = 5$

Ocena końcowa wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny - pozytywna.

²⁰ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
8. Minister Finansów
9. Naczelny Sąd Administracyjny
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego